

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Издаје сваки петак у 8 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ

Италија и Румунија

БУКУРЕШТ, 28. маја. — Посланик Италије посетио је Братијана и са њиме је дуго конферисао. У доброобавештеним политичким круговима се говори да је посланик Италије уверавао румунског премијера о користи које би имала Румунија кад би ступила у акцију. Држи се да ће италијански посланик успети да придобије румунску владу да приђе силама из Спораума, и да ће ова знатно редуцирати своја тражења у Буковини и у Банату.

Сарајевски атентат

из пера Маноимилана Хардена

Максимилијан Харден, уредник немачког часописа „Будућност“, написао је у својем листу биографу Фрање Фердинанда, убијеног аустријског престолонаследника, у чијој је смрти, званично Аустрија а с њом и Немачка наша повода за данашњи европски рат. Чланак је интересантан по томе, што је писан у очи самог рата, кад је сва немачка и аустријска штампа бљувала најгорим клеветима против Србије и српског народа, и што Харден осуђује сву штампу Немачке и Аустро-Угарске па и владу обеју држава за то што оне због једног Гаврила Принципа осуђују целу српску владу и цео српски народ.

Дакле, ево тога чланка у преводу:

Брак надвојводе Фрање

Ма, надвојвода Франц Фердинанд Карл Лудвиг Јозеф Марија од Аустрије-Есте, објављује нашу черсту одлуку да ћемо се венчати са високоблагородном грцином Софијом Маријом Јозефом Алфонсом Хотек од Коткова и Вогвина, дајем високог племства и ћерком познатог тајног саветника пуковника шталајстора Њ. Ц. и К. Апостолског Величанства Бохустава грска Хотека и његове блаженопочивше супруге грофице Вилхелмине, рођене грофице Квиску од Вхиванца и Тетаве и дворске даме.

Пре него што ступимо у брачну везу, на основу статута, који је прописан за наш дом, смаграмо за нуж-

но да објавимо, да наш брак са грофицом Софијом Хотек није државно правни акт већ чисто моргански брак и као такав има се сматрати сјед као и за сва времена. Аналог тога, она права, части, оружја, титуле, привилегије и томе слично, не припадају нашој супружници иак деца која би по божијем благослову постала из овог брака као ни њиховим будућим покољенима, као што би то случај био код редовног државно правног брака.

Нарачито, наглашавамо да деца из овог брака и њихова покољења, не могу бити чланови највишег надвојдског дома.

Нема права на наслеђе у аустријском парламенту, као и у земљама: у смислу заједничког члана 1723 I и II, у земљама које угарској круни не припадају такође искључују се из наслеђа. Ми се својом речом обавезујемо да нећемо ни покушати да ову изјаву оборимо или да предузимемо ма шта, чиме би се ова изјава оборила или чиме би се ишло вајдо, да бавезну силу ове изјаве понишимо.

Тако је гласила садржина тога документа који је на два дана пред венчање Фрање Фердинанда, грска Агенор Голуховски прочитао. На бечком двору у једној

маленој соби за саветовање, скупили су се сви чланови надвојдског дома, сви министри, и највиши велико достојници Аустро-Угарске Монархије.

— Наставиће се —

Епиграм

Турски Дон-Кихот

Ко ће коме да објави рат:
Италија Турској,
Или Турска јој?

Талат беј нам „музро“ прича,
Још Бугарској даје
Турски савет свој —

Мало приче, више смеја
Од „випреног“ Талат беја!
Зар пропала, она гладна Турска
Којој стиже врло брза крај!
Да још коме објављује рат?
О, Господе, памети им дај!
М. Расвики.

Кроз шибу

У једној нашој окружној вароши дошло је до неспоразума између начелника и подчињених му органа: прво један човек, а затим један лист донели су како су „ва окружна полицијска чиновника узимали мито. На основу овога окружни начелник их је оптужио суду и умисло да су заглавили апсанска врата, они су само отпуштени из државне службе.

Немачке лже

Петроград, 28 маја
Коминике главног генералштаба од 26 маја утврђује, на основу прегледа оучешћу активних трупа у Галицији, број губитака од 26. априла до 15. маја ове године.

Целокупан број несталих много је мањи од броја заробљених, који званично објављују аустро-немачки извори. Када се одузме број мртвих и рањених од броја несталих, који се не налазе на листи рањених, овда се види да број заробљених, који објављују Аустро-Немци, не одговара ни у колико исти.

Из Бугарске

— Пред новом ситуацијом —

СОФИЈА, 28 маја
Специјални кореспондент „Новог Времена“ послао је своје листу дешешу ове садржине: После конференса са посланицима Сила из Споразума (г. Савински, руски посланик није овој конференци присуствовао) др Радославов је био у двору, а затим је сазвао министарску седницу. Са веродостојног места сазнао сам да су посланици Споразума у име својих влада поднели веома оштру и тугу бугарској влади којом влада из Споразума изражава у своје негодовање против званичне Бугарске, која својим држањем изазива трзавице на Балкану и сумњу код Сила да врши недовољне радње у корист двојног савеза.

Нота је учинила озбиљан утисак на владу и њене најближе кругове а после министарске седнице Радославов је примио полова полаганике из Споразума.

На Галипољу

— Успех Савезника —
ЛОНДОН, 25 маја.
„Пресбир“ јавља, да је општи напад, извршен на турска утврђења у јужном делу Галипољског Полуострва у петак у јутру и поновни ноћни напад, успео у наступању савезничких трупа за 500 метара. Згубе су две линије турских ровова на фронту од 10-15 три миље. Заробљено је 400 Турака. Турци су имали великих губитака у мртвима и рањенима. Сада се утврђују заузете позици-

је. Међу заробљенима налазе се и пет Немаца је дини остаци митрајеске послуге са „Гебела“ чији су официри погинули, а митрајези уништени.

Работи

Јуче сам видео једну дирљиву сцену.
Пролазим Кнез Михајловом улицом. Једно босоног циганче, жогољаво, упалих очију, бледих образа, изнурено од глади пружа руку пролазницима и моли за милостињу. Нико се и не осврће. Наглази познати, стари учитељ француског језика и даје петачету можда последње пет пара.
Колико си се наших газда могло угледати на овог племенитога Француза?!
Аргус

Са Кавказа

— Неуспех турских трупа —
Петроград, 26 маја.
Коминике генералштаба кавказке војске гласи:
Пскушеј Турака да преузму офанзиву у правцу Олтиа успешно је одбијен. У пределу Виза паше су трупе гониле Турке који су се повлачили с оне стране висока планинског ланца Цавтаба до линије села Зерани—Кочан. На левој обали језера Вапа Турци су одбијени западно од линије Ангелна—Мечконца—Мокуса. На осталим фронтима нема никакве промене.

Стање у Турској

— Унутрашње стање. —
Према последњим извештајима које је петроградска „Реч“ добила из Одесе, у Турској је стање преко сваке мере рђаво. У дипломатским круговима води се жестока борба између двеју партија. Младотурци, које подстрекавају Немци, траже да се продужи рат, јер мисле да ће Немци имати успеха и северном фронту. Противници, Младотурци причају како ће се скоро закључити мир да би се избегао коначан крах турске царевине.
Маса је убијена немањем животних намирница. Сиротињској класи је врло тешко и она умире од глади. Интелигенција не може да помогне. Њу тероризирају Младотурци и она не сме да дигне свој глас, јер се сваки покрет угушује.

Аустро-талијански рат

— Краљ код трупа —

РИМ, 28. маја
Краљ је у пратњи министара рата шефа владе г. Саландре и своје свите најчашао исеред трупа које су пошле на бојиште!

Трупе су френетички поздравиле краља који је одржао патристички говор.
Заставу пука краљ је одликовао крстом за храброст. При повратку у варош, стан вништво је краља поздравило влицањем: Живео краљ! Живео рат! Живела војска! Живео Споразум!

— Борба у ваздуху —

РИМ, 28. маја
После успешне бомбардовања, оба војна дивизиона вратила се натраг. За време бомбардовања наши су водили ратове да ни једна бомба не падне на приватне аграде. Такве наши нису бацали бомбе на варош, како је на вароши на њих пишано.

— Бомбардовање Поле —

РИМ, 28. маја
Три дивизиона летела су поновно над Полом и бацали су бомбе. Према слоб-

штењу с официра две су бомбе пиле на арсенал и причиниле ужасне штете. Знатна количина убојног материјала је експлодирала. Услед експлозије, која је била силва један део вграде у околини арсенала сасвим је порушен. Штета је огромна.

— Борба у ваздуху —

РИМ, 28. маја
После успешне бомбардовања, оба војна дивизиона вратила се натраг. За време бомбардовања наши су водили ратове да ни једна бомба не падне на приватне аграде. Такве наши нису бацали бомбе на варош, како је на вароши на њих пишано.

За добровољце

За наше храбре добровољце који са пушком у руци стоје на мртвој стражи у одбрани Српства и за Инвалиде Савеза Добровољаца приложили су преко нашег уредништва:

Пренето из прошлог броја	Свега 342,50 дина.
Од Светозила Савића вл. „Балкана“	20.—
Од г. Влајка Радовића, хотелијера	20.—
Уредништво „Политике“	10.—
Г. Лазар Келић — „Струја“	10.—
Г. Свет. Цвијановић, књијар	10.—
Г. Н. Н.	10.—
Г. Тома Јовановић књијар	10.—
Свега	433,50 дина.

У СТВАРИМА:

Г-ђа Катица Влајка Константиновића кошуља 5 ком. гаџа 5 ком. и завоја 25 ком.
Г. Васић и Јоцић књијари, хартије и коверата у вредности 10 динара.

Једна крупна грешка

„Стража“ у једном од својих ранијих бројева упутила је отворено писмо на г. Министра Војног, због познатог и м. лифтанта и резервног инжињер, по ручника Коче Поповића, која је пресудом највишег војног суда осуђена на 4 год. робије. Ми смо се надали да ће г. Министар Војни, после умешног нашег тражења учинити шта треба; те да се питање о робији шу Кочи скине једном с

дневног реда, и правда изглед да се оглашило на умисно тражење наше, те се робијаш Кочи и његов савесник нешто по свом млади — уместо да је у казанаду, са робијашким оделом, он седи код своје куће, и носи у информору српског официра; па чак шта више добија честа боловања, док је у ствари здрав.

Да неби смо дуже пасади о овом не урачуљивом човеку, и носили све смацалце које спрема док је још у слободи, а време и

ФЕЛТОН

Мил. К. Николић-Расвики:

ПЛАВА Љ.

— На којих мајских успомена —
И кад је узмем за обе руке, а не дам јој да ме стегне и обгрли; и кад је издалека видим кад се из школе враћа, па јурнем, а трчим да је видим; да чујем њен, и да она чује мој глас, моју реч; и после, кад јој ступим, отмам јој књиге, и бацим на ње од радости, а она се смеје и трча за мном сва задыхана, и пружа руке, и дотиче ме танким, дуљким и лепим прстима, и усмичиче тако весело као што је небо над нама; или... зар све то није више од свега говорило: да сам је волео, и никад о томе не рекао; да ме је водела, а никад ми ни једну реч о томе не изрекла?
А Мај је све више цветно; ласте свијајући гледају царкутале, а Природа се у

слином цветном мислу у шила; славу изнад наших прозора толико дуго и силно певао, као да срце хоће да му препуцне... А ми га слушамо... слушамо и гледимо; и он је неког волео, за то је певао; а волео је и певао, да би после — плакао! — Бож? зшто ми не створи камен у грудима; ја тада не бих волео ни овољко осећао, и патео!

О, свчита ист ријо интимних исповести, које се вичито повисавају, а никада се не могу изрећи, — како вас ја вољам, и колико сам пута умирао, сећајући се ваших тајни, које потресају сваком океана, и сузом, којој нема имене!

Плава девојко? Ја те из гроба зовем, да ти причам, и да ти кажем...
Устани? — Олет су мајски дани, али не као пре; опет силаве мајске вечери и ноћи, али никад као некада; спет ме буде мајске зоре и јутра: пре са осмењом, сада сузом и сећањем,

које је теже од ње. Ј р тебе нема више, плава девојко! С тобом је умро наш Мај, а славуји што су нам певали, леже на таме гробу у даћу — мртви; ти већ чити спаваш на цвећу и мајским ружама — са осмењом; спаваш на ружама, којима смо се некад китили: ти мене, ја тебе — и тако је цветао и певао живот, а нисмо ни разумели ни осетили: како је све што је наше брзо излазило: да оде, заспа, умре — да се не врати.

Прошлост ме боли; са сваким новим Мајем теже ми је, и син бежи од мене; у поноћ се дижем, и летим где ти спаваш... ох, што си заспала? Ти ниси умрла... ти си још жива за мене и у мени, ти спаваш у мом срцу, и ја те носим у себи, у грудима, и нико не зна за те; — ја те гледам, вољим те као и пре, па можда и више, и трчим с тобом за светлим вечерњим светлима, хватамо их и затва-

рамо у тровидним чашама, гледамо како трепере светле и радујемо се као млада деца, која први пут угледују звезде... А после, мајке нас зову: „Хајдете, доста је игре, време је!“ — да спавам, снавамо, и у сну — вољимо.

Устани, плава девојко, анђеле времена, кога нема више, и радости, које су изумрле, и предајмо леже као ледени и жртви гробови.

Устани, приђи, веруј, и унеси своје дивне руке у моје срце, у моје ране, од којих је срце раскинуто, али ти раскини и ост. так онога што још живи у мени, и у срцама... да паднем, и у болу, кога нико не може разумети, да се срушим мртв од среће и од туге, — а после, до тебе, у твоје вечитој стану, са заклопљеним очима и прекрштеним рукама, да сњим, да вичамо сањам: да си тамо вечно и само моја, кад овде на земљи ниса била, плава леполице!

Не смеј да откинем ни једну ружу, јер ти си била: ружа. Откинута од мог срца и времена; откинута од љубави и живота, од светлих дана и будућности, од среће и надања, и од мене!

Би а ми је двадесет друга. Отишло сам у свет; да живим сам, да патим, да се борим; за хлеб, за истину, пр вду и слободу...

Крваве бежу стопе моје као што ми је и срце због тебе и за тебе, крваво, — плава, небесна, и вечита девојко!
Ти си и сад за мене то! Таква си остала у очима мојим и у срцу м. После је живот тражио, и ти си отишла другој, али те таковом не знам, и нисам видео. Био сам далеко а живот мој у борби до рођења заборава.

Једном, из бурног света, умрена тела, али са великим сновима, враћам се сво

ме граду: приближујем се падало је вече, позвао вече; из даљине се светлели домова, а ветлови промукли гласовима и прагушено, местамично оглушавају воћ.
Погледа ми је лежео тамо где си ти! — А после, каз сам мислио крај твог дома, нешто у мени задрхта као саутња коју не знам, не разумем, али је срце јасно осећало. Ти си ме волела, па ипак си отишла — другој. Морала си! То је грех друштва и времена, и — твојих! Они су хтели господства, среја и пољожаја... и устребите те. А знам: да ти, у срцу нису хтели то, и ниси осећала, и била ту жна Шта сам био ја тада? — Почетак живота, али, и ти си била — млада. Било је времена. Да бих чекао, и ти ба чекала Па, ипак они бежу јачи, бежу околи, еујетни. Пожурили су, удале те, да би што пре познати: бл и смрт, и небо, и оставила доину плача, где сам отао као изгнаник,

ноде лутам — сам, сам, сам! Застао сам на кућњем прагу:

— Шта је с њом? — млада ми пада на очи, дршћем. Моји су ме погледали, река: одмахнувши главом, ја сам се наслонно на вућни стуб, да се не срушам, и — бризуем... У страхо-вном часу јекнуо сам као Улес, стропишао се на узгавље, и дочекао зору — плакајући

— Баш си право дете! — кажу ми.
Нисам могао, нисам умео ништа да кажем. Прмо се стегло, у грудима ме гуша. Трвам се, као да се нечег плашам.
— Устани, зор! — ја не могу. Мена је потамнео свет, а сунце помрчало.
— Другога те зову! — о, не, неким снаге — нема неба, ничег нема, погашене су звезда, све је мртво, ја гледам пустош; влачим; стаљам руке на груд, стезем срце, ја сам — сам, сам, сам!
(Наставиће се)

и хитнајне дозвољавају нам да се и сада на дуже уапштамо у биографију овог тата. Последњи пут апелујемо на г. Министра Војног да једном поведе озбиљније рачуна, недозволивши, да свака лопуза гави правду и законе.

Г. Бојовићу!
На Вам је да као Министар Војни учините шта треба да се у Србији не може рећи: „да велики дозови могу некажњени бити.“ Глас правде и Ваше високо име — које је у нама остало велико поверење — налажу Вам да своју грвчиност и старање о законима покажете; и крај на упутите онамо где му је место, те на тај начин очувајте оно поштено име високог државног чиновника, који за к и не запоставља по њиховој вољи.

На Тигру

— Туноно-енглеско бојиште —
ЛОНДОН, 25 маја.
О операцијама на реци Тигру „Пресбиро“ јавља, да су Енглези заузели Амвртш, чији се гувернер предаје са 700 војника. Та трупа је била авангарда турске војске која се повлачила са персијске територије, а коју је гомила друга енглеска колонија. Главни део те трупе распршао се по баруштима. Заробљено је до 30 официра и 2000 војника, а заробљени смо 13 топова, једну топовњачу, четири пароброда, 12 великих галера и велику количину пушака и муниције. Очекује се да ће се и остали војници предати. Од 6 Немача, који су заробљени са Турцима двојица су страдали у баруштима код Араса, а о једном ништа се не зна.

За Аустрију

— Аустрија има муниције —
Букурешт, 28 маја.
Путница који су допутовали из Аустрије причају да преко Беча сваког дана пролазе по неколико возова дневно, који носе војна материјала, пошто у њему аустријска војска оскудева.

Немачка и Балкан

— Немачка влада муди неутралност —
Букурешт, 28 маја.
Берлински листови који су овамо тајди доноси вест, да је немачки канцелар позвао посланике Грчке, Бугарске и Румуније и са њима је конференција о даљем држању Румуније, Грчке и Бугарске. Битан је том приликом изјавио да је немачка влада у споразуму са бечком владом вољна да задовољи националне тежње балканских држава које су и данас још очувале свој неутралитет.
Тако Грчка би имала да добије Арбанују, Бугарска Македонију а Румунија по ред компензација у Буковини и Ердељу још и Бесарабију!

Талијанска војска

— Суд немачког генерала —
Немачки генерал Меугер напустио је у „Милитарне Цајтунг“ чланак о талијанској војсци. По Меугеру талијанска војска је релативно добра и бројни милиони седам стотина хиљада првокласних и милион и пет стотина хиљада другог класних војника. Талијанска војска је одлично снабдевена са свима потребама и има врло добар официрски корпус, много бољи од аустријског. О крајњем резултату борби Меугер држи, да ће Италијани само у том случају победити ако трупама које оперишу против њих буду командовали аустријски официри, који по својој сиротињи стоје знати испод талијанских официра.

ска је одлично снабдевена са свима потребама и има врло добар официрски корпус, много бољи од аустријског. О крајњем резултату борби Меугер држи, да ће Италијани само у том случају победити ако трупама које оперишу против њих буду командовали аустријски официри, који по својој сиротињи стоје знати испод талијанских официра.

За Балкану

— Где ће се бити решавати битка европског рата —
„Дајче Тагесцајтунг“ доноси, да је војна ситуација такве природе, да има изгледа да ће се тежиште војне пренети на Балкан, где се има решати главна битка европског рата.

Румунија и Русија

— Пријатељски односи —
Петроград, 28 маја.
Пред неколико руских новинара Сазонов је изјавио да су односи између Румуније и Сила Споразума веома срдечни. И сувише је тељачиво изговорио немачких и аустријских листова, да је услед прекида преговора између Русије и Румуније настало непријатељско држање међу овима суседима. Напротив, суседски су односи исто тако пријатељски као и пре преговора. Могућност прилажења Румуније Савезу апсолутно је искорена.

Дневне вести

Дипломатске вести
Синоћ је отпутовао са Цетина српски посланик на црногорском двору г. Мих. Гаврилоски. Г. Гаврилоски ће данас стићи у Ниш.
Конференција новинара
У Недељу 31. маја, шеф Краљ. Срп. Прес Бироа казао је конференцији српских новинара, на коју се позивају сви београдски и вишки новинари да узму учешћа.
Енглези за савезику
Јуче је отпутовала из Ниша енглеска мисија др. Култнера за Солун и одакле на савезничку бојиште, где ће указивати лекарску помоћ савезничким рањеницима са Галипола.

Министарство убојног материјала

У Енглеској је установљено министарство убојног материјала за Министарство постављен Сер Циц Лиј познати политаичар и досадашњи енглески министар финансија.
Стерешки извр. полилулског
Данас је ступио на своју нову дужност, за члана полилулског кварта др. г. Душин Маловановић досадашњи секретар Управе здравља Београда.

Још једна мисија

Јуче је стигла у Ниш још једна америчка санитарна мисија, из 25 лекара, и која ће се ставити на располагање Српском Црвном Крсту.

Министру Војном и Министру Грђевина

Наш извештач из Ниша предаје на вишој пошти депешу о бомбардовању Крагујевца 27 ов месеца у 6 часова и 30 минута по павле, а стигла је у Београд у телеграф у 12 по

поноћу између 27 и 28 ов месеца.
Наш лист као и сви јутарњи листови се закључују увече, најдаље до 9 часова па пошто је ова депеша путовала из Ниша до Београда пуних 6 часова, и стигла у невреме и доцкан у Београд, а била је врло важне садржане, ми апсолутно немамо никакве користи од исте и чудимо се како ова господа, која проузрокују немар и хекат те због њих депеше тако доцкан стигну, имају смелости да игнорашу наредбе Министра Грађевине и Министра Војног. Можемо г. г. министре да такве службенике натерају на савесан рад.

Нова руска болница

Одбор руске хришћанске помоћи послао је нову санитарну мисију, која је већ стигла у Ниш где ће основати XI резервну болницу. Хвала браћи Русима.

Осуђен новинар

Цариградски дописник Н. Сл. Пресе осуђен једном страном турским властима на годишња затвора, и вић је спроведен на издржавање казне.

„Сарајевски атентат“

Под тим насловом доносимо чланак из пера Максимилијана Хардена, чувеног немачког публицисте, који је у пом. напису изнео документа која нису објављивана још нигде у нишој штампи. Чланак је Хр. с. објавио у својој часопису „Будућност“ пред објаву рата.
Скрећемо пажњу читаоцама на тај чланак.

Из Управе Монопола

У Београду већ неколико дана нема соли. А није ретко појава да нема ни житица, пивара, дувана и т.п. На питање се сад у чуду, зашта вам служи надлежно Управа Монопола и чиновници кад немамо ни соли ни житица.

Осветљавачка вагона

Министар грађевина наредило је, да се сви путнички вагони у путничком возу морају безусловно осветљавати. Један српски министар који у овом општем хаосу води рачуна и о грађанству, то је г. Драшковић.

Изгорео млин

„Аз Ешт“, пештански лист, доноси вест, да је пре неколико дана појавио пожар у највећем мађарском млину „Бакорија“, и да је, дж се успео да се пожар локализује, млин пожаром оштећен за милион круна.

Помоћ Београђанима

Под-одбор Црвеног Крста из Редовишта послао је београдском Месном Одбору 5.500 кг. разне хране и 3500 85 ден. у готовини новцу да се разда београдској ратној сиротињи. Хвала племенитим даролагцима.

Упошљавање саобраћаја

Наш извештач из Ниша јавља нам да је саобраћај на прузи Прахово—Звечар—Параћин поново успостављен.

Отварање кафана

Према статистичким подацима санитарског одељења министарства полиције, утврђено је, да је зараза потпуно угушена и због тога је престала потреба да се локали затварају у прорисно време, стога је Дражавни Одбор решио: да се све кафане и локале држе отворене ка што је било и пре рата.

Долазак интернираних у Прехову

Данас ће се извршити размена српских интернираних грађана у Аустро-Угарској на име: данас стижу из Аустро-Угарске у Прахово све женске до 18 и старије преко 50 год.
У замену за ове српске грађане, послаће се у Аустро-Угарску они аустро-угарски поданици који су били интернирани у Србији.

Пелцовање деце

Нишка општина објавила је јуче у Нишу да ће од 29 маја, од данас, почети пелцовање деце по квартама, као прехована против колере. Пелцовање је обавезно и казниво се најстрожије сн роditелји који не следеју позиву општине.

„Братски односи“

— Немачка потцењује аустријске официре —
РИМ, 28 маја
Из Берна јављају да је немачка главна команда тражила енергично од аустријске главне команде, да савма самосталним одељењима оперишућим према Италији командују немачки официри. Аустријски пак официри биће придодати штабавима.
Ово тражење, које се у редовима аустријских официра сматра као потцењивање, изазвало је живо ве гововање у аустријском официрском корпусу.

Из Трчке

— Болест краљева —
СОЛУН, 28 маја
Из Атине јављају, да је стање краљева болести задолжавајуће. Преко целог дана краљ није поврћао. Показивао је вољу за храмом. Краљ је много изнурен и у два маза је добијао несвестицу.

Резектство

— Краљева и Венизелос —
СОЛУН, 28 маја
„Независност“ има депешу из Солуна, да је престолонаследник Ђорђе поново заво у двор Венизелоса и са њиме водио дуг говор. Сазнаје се да је престолонаследник нудио Венизелосу да прима образовање владе.

Талијанска флота

— Дневна заповест команданта талијанске флоте —
РИМ, 28 маја
Вјвода од Абруца, краљев рођак и врховни заповедник талијанске флоте издао је флоти ову дневну заповест:
Мрнарри,
И краљ и Отаџина очекују од вас да вршите своју дужност, као што су је вршили ваши предци стварајућа данашњу Италију. Знајте да жртвујући своје животе ви чините једно велико и свето дело: жртвујте своје животе да би милијуна ваше брће добила за којом тако дуго чежну.

Лоптачко-туристички клуб у Крушевцу

Крушевац, 25. маја
Заузимањем неколико агилних омладинаца, у Крушевцу је основан лоптачки клуб под именом „Србија“; овај клуб прошири своју акцију и деловање рада, те ће уједно бити и туристички. За сада броји око тридесет чланова; за чланове примаће се и женске што треба редосно поздравити. За председника овог двоструког клуба изабран је г. Младен Момировић, који је показао највише активности у оснивању; за благајника г. Брнимир Гли-

Дневник једног комите

— пише Д. С. П. —
На Калимегдану и на Сви био је много света, који нам се радовао и љубитљиво испитивао како је тамо „преко“.
15. јули. У јутру одох у Народну Одбрану где се уписах у комате. На ручак не хтедох ићи кући, него одох код Владислава. И док смо ми по ручку разговарали, дође мајка сва успахирена и јави, да је објављен рат. Ја покурих на Бањалуку.
У Београду све је врло: свуда је била побуњеност, ускомешарост. Рапитивало се, трчало се, куповало се и све се спремао за бег живи. Људи су били мирни, а дреку су правили само жене.
Ја сам преложио на Бањалику, год ведрим небом и наочито под зору. Нешто после пола ноћи чуло се пушкарање а и по који топ тамо доле на Сви. Кроз тину и мрачну ноћ као се још дуго олјек, као котрљање каквих тешких кола преко дрвеног моста. Мако после бачио је и мост у ваздух. Силна светлост, по том страховита експлозија и пушкарање, које пређе у Сруу паљбу. То ниши жан дари и трћи позив брже Београд. А свет је бегао, бегао Талјаке, фикери, аутомобили само су ишли и ишла пут Трљака на Авали. Беше ме жао тог света, беше ме жао мот Београда и ја сам издав чекао да ступим у борбу.
16. јули. Цео дан на Бањалици. Чуо сам да су Аустријанци покушавали прошле ноћи да пређу. Нашо сам се са Богом од кога сам добио мало салме и леба, што у слест поједох, јер од јуче ништа нисам окусио.
После 10 ч. ноћу кренуо смо на Трљак и у зору бегмо у Реснику. Услуг смо наизлазили на мотге Београђане. Неки иду и даље, а неки се улогорили крај друма и спавају или бар тап кушвају. Ноћ је била врло мрачна, јер је небо било облачно. Од Београда се чуо по који топовски пуцањ. Целе ноћи размишљао сам о овим својим каку и све сам чврстио био у одлици, да оно што сам проповецао треба и у дело да приведем — борбу за Југославенство.
17. јули. Из Ресника возом за Младенвац. Улогорили смо се у црквеној порти или се у вече преместисмо на станицу где у прањини и на земљи превојисмо грчећи се од хладноће.
Њих неколико добили су батине и то ужасне батине, што је на мене непријатно деловало, ма да су казну заслужили. Тако н. пр. је један кафиџија који је удењивао муштерије, друга, неки сељак, што је псовао војнике. Неки коцкар је при сваком удерцу викар: „Живела Србија!“, „Живео Краљ Петар!“, „Живео престолонаследник Александар!“ и то увек све вишим и вишим гласом. Кажњен је због кређе.
— Наставиће се —

богитљиво испитивао како је тамо „преко“.
15. јули. У јутру одох у Народну Одбрану где се уписах у комате. На ручак не хтедох ићи кући, него одох код Владислава. И док смо ми по ручку разговарали, дође мајка сва успахирена и јави, да је објављен рат. Ја покурих на Бањалуку.
У Београду све је врло: свуда је била побуњеност, ускомешарост. Рапитивало се, трчало се, куповало се и све се спремао за бег живи. Људи су били мирни, а дреку су правили само жене.
Ја сам преложио на Бањалику, год ведрим небом и наочито под зору. Нешто после пола ноћи чуло се пушкарање а и по који топ тамо доле на Сви. Кроз тину и мрачну ноћ као се још дуго олјек, као котрљање каквих тешких кола преко дрвеног моста. Мако после бачио је и мост у ваздух. Силна светлост, по том страховита експлозија и пушкарање, које пређе у Сруу паљбу. То ниши жан дари и трћи позив брже Београд. А свет је бегао, бегао Талјаке, фикери, аутомобили само су ишли и ишла пут Трљака на Авали. Беше ме жао тог света, беше ме жао мот Београда и ја сам издав чекао да ступим у борбу.
16. јули. Цео дан на Бањалици. Чуо сам да су Аустријанци покушавали прошле ноћи да пређу. Нашо сам се са Богом од кога сам добио мало салме и леба, што у слест поједох, јер од јуче ништа нисам окусио.
После 10 ч. ноћу кренуо смо на Трљак и у зору бегмо у Реснику. Услуг смо наизлазили на мотге Београђане. Неки иду и даље, а неки се улогорили крај друма и спавају или бар тап кушвају. Ноћ је била врло мрачна, јер је небо било облачно. Од Београда се чуо по који топовски пуцањ. Целе ноћи размишљао сам о овим својим каку и све сам чврстио био у одлици, да оно што сам проповецао треба и у дело да приведем — борбу за Југославенство.
17. јули. Из Ресника возом за Младенвац. Улогорили смо се у црквеној порти или се у вече преместисмо на станицу где у прањини и на земљи превојисмо грчећи се од хладноће.
Њих неколико добили су батине и то ужасне батине, што је на мене непријатно деловало, ма да су казну заслужили. Тако н. пр. је један кафиџија који је удењивао муштерије, друга, неки сељак, што је псовао војнике. Неки коцкар је при сваком удерцу викар: „Живела Србија!“, „Живео Краљ Петар!“, „Живео престолонаследник Александар!“ и то увек све вишим и вишим гласом. Кажњен је због кређе.
— Наставиће се —

Не, не. О томе неће ни да мисли. Сутра ће отказати Муту ангажман, и кришом ће напустити Београд. Павле Перић о томе неће ништа звати, а и боље. Отићиће сломљене душе, и погружена срца. Ступиће у молативи, маастирској тишини, тузи и сувима, даље ко од света ировести оста так свога живота, који викала није био срећан.
Лела жена била је тврдо решена у извршење свога плана. Чекала је само да сваде, да се озврати од овога младог човека, који јој је драг и мио али због којег и пати, па да сврши брачун са Мутом, па да оде, да се више никада не врати у Београд, где је осетила срећу, али са њоме горчању и бол. Још до зоре а сутра — збогом за увек Ова ве мисли р-стужаше Јованку и пра помисли да последњи пут седи са младом човеком иатераше јој сузе на очи и она би плакала горко и дуго, само да није он овде био. Овако, бојала се да је сузе не одаду.
Била је тужна и нерасположена. Павле Перић је покушао да је својим говором, који је био увек на шалу извијен, расположен. Она би се само усилево насмејала на његову какву шалову прамедбу.
У сали је врло. За асталом за којим је ло мало пре седео лепа ињички мајор, седело је душо во и правило вицете на рачун мјестр и лепе демпнидиње, који се беху повукли из стратетиских разлога, како то згодни улази један артиљериски капетан. Ачи после краћег времена једн по један пар поче да напушта сто и за њим остале само један стари пензионер сан пуковник, позната ве жења, који је у друштво младих људи и лаких жена докусуивао остатак година и примао путу пуковничку

горић, а за секретара г. Вељко Петровић.
Арена је код парка, преко од касарне „Цар Лазар“ у Кошничком пољу.
С погледом на хигијенско развиће наше омладине, ја поздрављам ово дело, и позивам очеве и мајке, да уписују своје синове и кћери у сви клуб, јер развијати своје тело и бити здрав, то је први услов среће.

Истовремено, ово је једна од пријатних забави и за мушке и женске, те има и користи и задовољства.
Нека је срећан почетак и срећан рад! Богатија би требали да помогну, да се овај клуб што боље снабде оним што му треба, те да се блаотворни рад овога клуба што већма прошири и развије.

Лела Перићева

— РОМАН ИЗ БЕОГРАДСКОГ ЖИВОТА —
Не, не. О томе неће ни да мисли. Сутра ће отказати Муту ангажман, и кришом ће напустити Београд. Павле Перић о томе неће ништа звати, а и боље. Отићиће сломљене душе, и погружена срца. Ступиће у молативи, маастирској тишини, тузи и сувима, даље ко од света ировести оста так свога живота, који викала није био срећан.
Лела жена била је тврдо решена у извршење свога плана. Чекала је само да сваде, да се озврати од овога младог човека, који јој је драг и мио али због којег и пати, па да сврши брачун са Мутом, па да оде, да се више никада не врати у Београд, где је осетила срећу, али са њоме горчању и бол. Још до зоре а сутра — збогом за увек Ова ве мисли р-стужаше Јованку и пра помисли да последњи пут седи са младом човеком иатераше јој сузе на очи и она би плакала горко и дуго, само да није он овде био. Овако, бојала се да је сузе не одаду.
Била је тужна и нерасположена. Павле Перић је покушао да је својим говором, који је био увек на шалу извијен, расположен. Она би се само усилево насмејала на његову какву шалову прамедбу.
У сали је врло. За асталом за којим је ло мало пре седео лепа ињички мајор, седело је душо во и правило вицете на рачун мјестр и лепе демпнидиње, који се беху повукли из стратетиских разлога, како то згодни улази један артиљериски капетан. Ачи после краћег времена једн по један пар поче да напушта сто и за њим остале само један стари пензионер сан пуковник, позната ве жења, који је у друштво младих људи и лаких жена докусуивао остатак година и примао путу пуковничку

гензију. Са њиме је седела и мис Лела, редатеља. Видећи да се остали сами они се погледаше и насмејаше.
— Ја мислим да ћу имати толико енергије да вас отпратим до вашег стана! — рећи ће још ау овник смејућа се!
— Да пжухамо г. пукотничке, — рече Лела так ће смењети се. И пошто јој је он прид, жао о ргач, а она њему додале шесшир упутише се вратима која воде за горњи беј.
Кад се за њима врата затвореше рећи ће Мута једном од својих пријатеља: — Хоће чика да покрене ци шта за! — ништа се овај насмеја, а са њиме и остали који су седели око стола.
Сквдрерија је живела. Кроз њене уске, криве и водом и влокане улице — овае подравувам главну Свездарску улицу и ове споредне улице — гавно је свет жељдан ићи, хладних шпрецера, музике, карте, туче и лелих жена. Младост која је хтела своје и није знала ни за какве пребоје нала се би одушке: хладни шпрецери су хладили заљезана грла. Брица је бесно ударао и свјим катарљивим лирским театором певао је чежњиве пе ме к је су одегале на вино и женске!

— Одговори уредништву —
Режисорима: Ми ги нам се режисори жалде да или не црпме пакете са новинама или их приме во два па чак и три броја уједно. Јављајмо режисорима да наша администрација на време предаје новине и да је сва кривица због неуредности пошта против којих ми стално војужемо, али као што се види безуспешно, јер надлежни неће то да виде.
Уредништво

Трговачка поморница који је протекло више година у поморско-машинофактурној и галантеријској радњи, тражи место од 1. јуна ове године при истој таквој радњи. — Обратити се Благоју Дачању, трговцу — Крушевци.

Руску Црну Мاست

за кожни обућу и све кожане предмете има
ФАБРИКА
Димитрија Ђорића
у Београду
и исту препоручује припадним и војним установама. Маст је испустио своју научену душу 1. маја ове год. у Младеновцу а у свету своје младости у 27 година.
И ако сломљени тугом и болом ипак неможемо попустити да овом приликом не одамо топу благодарност Николи Недељковићу с епитетнику, који чинодејствовање при опелу нашег милот покојника.
Крушевци, 17. маја 1915. год.

Михаило Мук. В. Јовковић

обућар из Крушевца је војник II чете II бат. III пеш. пука.
после петнајестодневног боловања од петав г тифуса испустио своју научену душу 1. маја ове год. у Младеновцу а у свету своје младости у 27 година.
И ако сломљени тугом и болом ипак неможемо попустити да овом приликом не одамо топу благодарност Николи Недељковићу с епитетнику, који чинодејствовање при опелу нашег милот покојника.
Крушевци, 17. маја 1915. год.

Са вичетим болом у души извештавамо сроднике, пријатеље и познанике да је наш мили син једини брат и шурак

Вечито Ололошкени:
Мати: Врвара; сестре: Христина, Лена, Спасенија, Милка и Јулијана; ујна: Марта; зетови: Тома и Раденко са осталом породицом.
149 2-3